Bili?im Teknolojileri Ö?retmenlerinin Uluslararas? ISTE-CSE Standartlar?na Göre Mesleki Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?im Teknolojileri Ö?retmenlerinin Uluslararas? ISTE-CSE Standartlar?na Göre Mesleki Yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17868

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bili?im Teknolojileri Ö?retmenlerinin Uluslararas? ISTE-CSE Standartlar?na Göre Mesleki Yeterlilik Ölçe?i, Bili?im Teknolojileri (BT) ö?retmenlerinin mesleki yeterliliklerini uluslararas? kabul görmü? ISTE (Uluslararas? E?itim Teknolojileri Derne?i) ve CSE (Bilgisayar Bilimi E?itimcileri Standartlar?) standartlar? çerçevesinde de?erlendirmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir ölçektir. Ölçek, 19 maddeden olu?makta olup, ö?retmenlerin teknoloji entegrasyonu ve pedagojik yeterlilikler gibi kritik alanlardaki öz yeterlilik alg?lar?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r.

Bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki BT ö?retmenlerinin uluslararas? standartlara ne ölçüde uyum sa?lad???n? tespit etmeye yönelik güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktad?r. Ölçe?in güvenirlik ve geçerlik analizleri, yap?sal olarak tutarl? ve yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bili?im Teknolojileri Ö?retmenleri, Mesleki Yeterlilik, ISTE Standartlar?, CSE Standartlar?, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Bayram Gökbulut, A. N. Çoklar.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Bili?im Teknolojileri ö?retmenlerinin mesleki yeterlilik düzeylerini, özellikle uluslararas? alanda tan?nan ISTE-CSE standartlar?na göre ne ölçüde kar??lad???n? belirlemektir. Bu ölçüm, ö?retmenlerin mevcut yeterlilik seviyelerini saptayarak, mesleki geli?im ihtiyaçlar?na yönelik spesifik e?itim programlar?n?n ve müfredatlar?n planlanmas?na bilimsel zemin haz?rlamaktad?r.

Ölçek ayn? zamanda, ö?retmenlerin kendilerini de?erlendirme süreçlerine katk?da bulunarak, öz yeterlilik alg?lar?n? güçlendirmeyi ve teknoloji entegrasyonu alan?ndaki yetkinliklerini art?rmay? hedefler. Bu sayede, e?itim sisteminde BT e?itiminin kalitesinin yükseltilmesi amaçlanmaktad?r.

Yap?

Ölçek, Bili?im Teknolojileri ö?retmenlerinin mesleki yeterliliklerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?, uluslararas? e?itim standartlar?na uygun olarak tasarlanm?? olup, ö?retmenlerin teknoloji kullan?m?, pedagojik bilgi ve mesleki sorumluluk gibi alanlardaki yeterliliklerini kapsar. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in üç temel faktörden (alt boyuttan)

ARABPSYCHOLOGY.COM

olu?tu?u belirlenmi?tir.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, ö?retmenlerin sadece teknik bilgiye sahip olmalar? de?il, ayn? zamanda bu bilgiyi etkili bir ?ekilde s?n?f ortam?na entegre etme becerilerini de kapsamaktad?r. Bu üç faktör, ö?retmen yeterliliklerinin farkl? yönlerini ba??ms?z ancak ili?kili bir ?ekilde ele almaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu olarak üç faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu do?rulam??t?r. Bu üç faktör, toplam varyans?n önemli bir oran?n?, yani yüzde 66,639'unu aç?klamaktad?r.

Faktörlerin aç?klanan varyansa katk?lar? ve madde yük de?erleri a?a??daki gibidir:

Birinci Faktör: Özde?eri 9,315 olup, toplam varyans?n yüzde 49,026's?n? aç?klam??t?r. Maddelerin yük de?erleri 0,500 ile 0,823 aras?nda de?i?mektedir.

?kinci Faktör: Özde?eri 2,246 olup, toplam varyans?n yüzde 11,819'unu aç?klam??t?r. Maddelerin yük de?erleri 0,650 ile 0,815 aras?nda bulunmu?tur.

Üçüncü Faktör: Özde?eri 1,101 olup, toplam varyans?n yüzde 5,795'ini aç?klam??t?r. Maddelerin yük de?erleri 0,549 ile 0,768 aras?nda de?erler alm??t?r.

Bu yüksek faktör yükleri ve aç?klanan varyans oranlar?, ölçek maddelerinin belirlenen üç faktörü güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin yüksek oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? test etmek amac?yla Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in genelinin ve alt faktörlerinin mükemmel düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik analizlerinden elde edilen Cronbach Alpha de?erleri ?unlard?r:

Ölçe?in bütünü için Alpha de?eri: α **= 0,941**

Birinci faktör için Alpha de?eri: α **= 0,931**

?kinci faktör için Alpha de?eri: α **= 0,894**

Üçüncü faktör için Alpha de?eri: α **= 0,818**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özellikle genel ölçek için 0,941 gibi oldukça yüksek bir Cronbach Alpha de?erinin elde edilmesi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir biçimde ölçtü?ünü ve ara?t?rmalarda yüksek güvenilirlikle kullan?labilece?ini ortaya koymaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? tan?mlamak ve maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? görmek için gerçekle?tirilmi?tir. 19 maddelik ölçek, üç ana faktör alt?nda ba?ar?l? bir ?ekilde toplanm??t?r.

Faktörlerin özde?erlerinin yüksek olmas?, özellikle birinci faktörün (9,315) toplam ölçülen yeterlilik yap?s?na en büyük katk?y? sa?lad???n? göstermektedir. Üç faktörün toplam varyans?n üçte ikisini aç?klamas? (%66,639), ölçe?in faktör yap?s?n?n güçlü ve teorik temellere uygun oldu?unu kan?tlamaktad?r. Madde yüklerinin 0,500'ün üzerinde olmas?, faktörlerin yap?sal bütünlü?ünü desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Bili?im Teknolojileri (BT) Ö?retmenleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Ö?retmenlik mesle?ini icra eden profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de görev yapan Bili?im Teknolojileri ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: 19 maddeden olu?an, 5'li Likert Ölçe?i tipinde derecelendirme kullan?lan bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

BT Ö?retmenleri, Mesleki Geli?im, Öz Yeterlilik, E?itim Teknolojileri, Likert Ölçe?i, AFA.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: bayramgokbulut@hotmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas? **2018** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Bayram Gökbulut ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: bayramgokbulut@hotmail.com.

Ölçe?e ait orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: bilisim-teknolojileri-ogretmenlerinin-uluslararasi-iste-cse-standartlarina-gore-mesleki-yeterlilik.pdf

Kaynaklar

Gökbulut, B., ve Çoklar, A. N. (2018). The Validity and Reliability of IT Teachers' Professional Competencies Scale in Accordance with International ISTE-CSE Standards. *Kastamonu Education Journal*, *26*(4), 1278-1288.

Bili?im Teknolojileri Ö?retmenlerinin Uluslararas? ISTE-CSE Standartlar?na Göre Mesleki Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in toplam madde say?s? 19'dur. Maddelerin içeri?i kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak ölçe?in derecelendirme yap?s? a?a??da belirtilmi?tir ve bu yap?, ö?retmenlerin öz yeterlilik alg?lar?n? 5 a?amal? bir ölçekte de?erlendirmelerine olanak tan?r:

Tamamen yeterliyim = 5

Oldukça yeterliyim = 4

Orta düzeyde yeterliyim = 3

Biraz yeterliyim = 2

Hiç yeterli de?ilim = 1

ARABPSYCHOLOGY.COM